

Oma kieli ja kulttuuri vieraan kielen kuvastimessa

Tämä teos pohjautuu pääasiassa vuoden 2008 Seilin suomalais-virolaisen kontrastiivisen seminaarin ja VIRSU-työpajan esitelmiin. Kontrastiivisten seminaarien painopiste on viron ja suomen kielten vertailussa, VIRSUSSA taas suomalais-ugrilaisessa kielessä toisena tai vieraana kielenä.

Seminaaria järjestettäessä ajatuksena oli peili-idea. Kysyimme lähivertailujen kannalta, millaisia näkökulmia, oivalluksia ja ahaa -elämyksiä toinen kieli ja kulttuuriympäristö ovat omasta äidinkielestä tai kulttuurista tarjonneet. Samaan aikaan järjestettävässä VIRSU-työpajassa aiheena oli se, mitä opettaja omasta kielestään oivaltaa, kun opettaa sitä muunkielisille. Molempien tilaisuuksien aihepiirit olivat niin lähellä toisiaan, että työskentely tapahtui yhteisesti, rinnakkain ja limittäin.

Seminaarista on jo kulunut runsaasti aikaa. Tänä aikana on selvitelty, miten Lähivertailuja-artikkelikokoelmille saataisiin vakaata jatkuvuutta julkaisemalla kirjoitukset tulevaisuudessa aina saman sarjan referee-artikkeleina. Nyt vihdoinkin näyttää siltä, että julkaisukanava on löytynyt. Lähivertailuja-sarjan seuraavat osat ilmestyvät Viron Soveltavan Kielitieteen Yhdistyksen (Eesti Rakenduslingvistika Ühing) jokavuotisena lisäosana, joka on kaikille kirjoittajille avoin referee-julkaisu riippumatta siitä, pohjautuuko artikkeli Lähivertailuja- tai VIRSU-seminaarien esitelmiin. Tämänkertainen julkaisu on niin sanottu siirtymävaiheen julkaisu. Haastetta tämän kokoelman toimittamiseen ovat tuoneet julkaisukanavan etsimisen lisäksi kirjoitusohjeiden muuttuminen prosessin aikana. Toivomme, että kokoelma kuitenkin täyttää tehtävänsä peilaamassa peilattavaa.

Julkaisu jakautuu kahteen osaan: I Tutkimustuloksia ja havaintoja ja II Opetuksen avuksi.

Teoksen I osassa Reet Kasik vertailee suomen ja viron kielen yhdys sanojen muodostusta ja Eve Mikone sisä- ja ulkopaikallissijojen käyttöä suomessa ja virossa. Pille Eslon käsittelee sitä, miten toisen kielen puhujan valinnat kuvastavat todellisia muutosprosesseja kohdekielessä. Hanna Jokela ja Geda Paulsen esittelevät kolmikielisen lapsen vironkieliseen puheeseen heijastuvia suomalaisuuksia. Anna Vatanen on tutkinut suomalaisten ja virolaisten arkikeskusteluissa esiintyvää päällekkäispuhuntaa keskustelunanalyttisellä menetelmällä. Ensimmäisen osan lopuksi on havaintoja kulttuurin alueelta. Ele Süvalepp kirjoittaa viime aikojen suosituimman virolaisen nuortenkirjan käännöksen vastaanotosta Suomessa.

Teoksen II osassa Juha-Matti Aronen ja Margit Kuusk sekä Heinike Heinsoo keskittyvät viron ja suomen sanastokysymyksiin, Kirsti Siitonen ja Manami Mizuno suomen kielen possessiivisuffiksiin ja sen viittaussuhteiden oppimiseen. Annekatrin Kaivapalu korostaa sitä, kuinka opettajan olisi tärkeätä ohjata oppilastaan kehittämään tietoisuuttaan omasta äidinkielestä, jotta kielenoppija voisi paremmin menestyä vieraan kielen opinnoissa.

Kiitämme artikkelien arvioijia huolellisesta työstä omasta puolestamme ja kirjoittajien puolesta. Kirjoittajille lausumme kiitokset kärsivällisyydestä ja joustavuudesta.

“Lähivõrdlusi. Lähivertailuja 19” julkaisemista on rahoittanut Alfred Kordelinin säätiön Viron rahasto ja Viron opetus- ja tiedeministeriön valtakunnallinen ohjelma “Viron kieli ja kulttuurimuisti”.

Turussa ja Tallinnassa 19. helmikuuta 2010

*Eve Mikone, Kirsti Siitonen
ja Annekatrin Kaivapalu*